

Akty prawne dotyczące Pomocy materialnej dla studentów – wyciąg z Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018 poz. 1668)

Art. 86. 1. Student może ubiegać się o:

- 1) stypendium socjalne;
- 2) stypendium dla osób niepełnosprawnych;
- 3) zapomogę;
- 4) stypendium rektora;
- 5) stypendium finansowane przez jednostkę samorządu terytorialnego;
- 6) stypendium za wyniki w nauce lub w sporcie finansowane przez osobę fizyczną lub osobę prawną niebędącą państwową ani samorządową osobą prawną.

2. Przyznanie świadczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1–4, oraz odmowa jego przyznania następują w drodze decyzji administracyjnej.

3. Na wniosek samorządu studenckiego świadczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 1–4, są przyznawane przez komisję stypendialną i odwoławczą komisję stypendialną. Większość członków komisji stanowią studenci. Decyzję podpisuje przewodniczący komisji albo upoważniony przez niego wiceprzewodniczący komisji.

4. Rektor, w drodze decyzji administracyjnej, uchyla decyzję komisji stypendialnej lub odwoławczej komisji stypendialnej niezgodną z przepisami prawa.

Art. 87. 1. Stypendium socjalne może otrzymać student znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej.

[2. Wysokość miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie studenta uprawniająca do ubiegania się o stypendium socjalne nie przekracza 1,6 sumy kwot określonych w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 390).]

<2. Wysokość miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie studenta uprawniająca do ubiegania się o stypendium socjalne nie przekracza 45% minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego od dnia 1 stycznia roku poprzedzającego rok akademicki, na który przyznawane jest stypendium socjalne, na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207).>

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach student może otrzymać stypendium socjalne w zwiększonej wysokości.

Art. 88. 1. Wysokość miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie studenta ubiegającego się o stypendium socjalne ustala się na zasadach określonych w ustawie

z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, z tym że przy jej ustalaniu:

1) uwzględnia się dochody osiągnięte przez:

- a) studenta,
- b) małżonka studenta,

Z komentarzem [u1]: Nowe brzmienie ust. 2 w art. 87 wejdzie w życie z dn. 1.10.2024 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 1672).

c) rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych studenta,

d) będące na utrzymaniu osób, o których mowa w lit. a–c, dzieci niepełnoletnie, dzieci pobierające naukę do 26. roku życia, a jeżeli 26. rok

życia przypada w ostatnim roku studiów, do ich ukończenia, oraz dzieci niepełnosprawne bez względu na wiek;

2) nie uwzględnia się:

a) świadczeń, o których mowa w art. 86 ust. 1, art. 359 ust. 1 i art. 420 ust. 1,

b) stypendiów otrzymywanych przez uczniów, studentów i doktorantów w ramach:

– funduszy strukturalnych Unii Europejskiej,

Nowe brzmienie ust. 2 w art. 87 wejdzie w życie z dn. 1.10.2024 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 1672).

– niepodlegających zwrotowi środków pochodzących z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA),

– umów międzynarodowych lub programów wykonawczych, sporządzanych do tych umów, albo międzynarodowych programów stypendialnych,

c) świadczeń pomocy materialnej otrzymywanych przez uczniów na podstawie przepisów o systemie oświaty,

d) stypendiów o charakterze socjalnym przyznawanych przez podmioty, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 40b ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2647, 2687 i 2745 oraz z 2023 r. poz. 28, 185 i 326).

2. Student, który nie prowadzi wspólnego gospodarstwa domowego z żadnym z rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych, może ubiegać się o stypendium socjalne bez wykazywania dochodów osiągniętych przez te osoby oraz będące na ich utrzymaniu dzieci niepełnoletnie, dzieci pobierające naukę do 26. roku życia, a jeżeli

26. rok życia przypada w ostatnim roku studiów, do ich ukończenia, oraz dzieci

niepełnosprawne bez względu na wiek, jeżeli spełnia jeden z następujących

warunków:

1) ukończył 26. rok życia;

2) pozostaje w związku małżeńskim;

3) ma na utrzymaniu dzieci, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. d);

4) osiągnął pełnoletność, przebywając w pieczy zastępczej;

[5) posiada stałe źródło dochodów i jego przeciętny miesięczny dochód w poprzednim roku podatkowym oraz w roku bieżącym w miesiącach poprzedzających miesiąc złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 3, jest wyższy lub równy 1,15 sumy kwot określonych w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.]

<5) posiada stałe źródło dochodów i jego przeciętny miesięczny dochód w poprzednim roku podatkowym oraz w roku bieżącym w miesiącach poprzedzających miesiąc złożenia oświadczenia, o

którym mowa w ust. 3, jest wyższy lub równy 40% minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego od dnia 1 stycznia roku poprzedzającego rok akademicki, na który przyznawane jest stypendium socjalne, na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.>

3. Student, o którym mowa w ust. 2, składa oświadczenie, że nie prowadzi wspólnego gospodarstwa domowego z żadnym z rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych.

4. Rektor, komisja stypendialna albo odwoławcza komisja stypendialna odmawia przyznania stypendium socjalnego studentowi, którego miesięczny dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty określonej w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, jeżeli do wniosku o przyznanie stypendium socjalnego nie dołączy wydanego przez ośrodek pomocy społecznej albo przez centrum usług społecznych zaświadczenia o korzystaniu w roku złożenia tego wniosku ze świadczeń z pomocy społecznej przez niego lub przez członków jego rodziny.

5. W przypadku gdy student, o którym mowa w ust. 4, lub członkowie jego rodziny nie korzystają ze świadczeń z pomocy społecznej, rektor, komisja stypendialna albo odwoławcza komisja stypendialna może przyznać temu studentowi stypendium socjalne, jeżeli udokumentował źródła utrzymania rodziny.

Art. 89. Stypendium dla osób niepełnosprawnych może otrzymać student posiadający orzeczenie o niepełnosprawności, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie, o którym mowa w art. 5 oraz art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 100, 173 i 240).

Art. 90. Zapomogę może otrzymać student, który znalazł się przejściowo w trudnej sytuacji życiowej.

Art. 91. 1. Stypendium rektora może otrzymać student, który uzyskał wyróżniające wyniki w nauce, osiągnięcia naukowe lub artystyczne, lub osiągnięcia sportowe we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym.

2. Stypendium rektora otrzymuje student przyjęty na pierwszy rok studiów w roku złożenia egzaminu maturalnego, który jest:

- 1) laureatem olimpiady międzynarodowej albo laureatem lub finalistą olimpiady stopnia centralnego, o których mowa w przepisach o systemie oświaty;
- 2) medalistą co najmniej współzawodnictwa sportowego o tytuł Mistrza Polski w danym sporcie, o którym mowa w przepisach o sporcie.

3. Stypendium rektora przyznaje się nie więcej niż 10% studentów na określonym kierunku studiów. Jeżeli liczba studentów jest mniejsza niż 10, stypendium rektora może być przyznane 1 studentowi. Studentów, o których mowa w ust. 2, nie uwzględnia się przy ustalaniu liczby studentów otrzymujących stypendium rektora, o której mowa w zdaniu pierwszym.

Art. 92. 1. Stypendia, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1, 2 i 4, są przyznawane na semestr lub na rok akademicki i wypłacane co miesiąc przez okres do 10 miesięcy, a gdy kształcenie trwa semestr – przez okres do 5 miesięcy.

2. Zapomoga może być przyznana nie częściej niż 2 razy w roku akademickim.

3. Łączna miesięczna kwota stypendiów, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1 i 4, dla studenta nie może być wyższa niż 38% wynagrodzenia profesora.

Z komentarzem [u2]: Nowe brzmienie pkt 5 w ust. 2 w art. 88 wejdzie w życie z dn. 1.10.2024 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 1672).

Art. 93. 1. Świadczenia, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1–4 i art. 359 ust. 1, przysługują na studiach pierwszego stopnia, studiach drugiego stopnia i jednolitych studiach magisterskich.

2. Student kształcący się równocześnie na kilku kierunkach studiów może otrzymywać świadczenia, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1–4 i art. 359 ust. 1, tylko na jednym, wskazanym przez niego kierunku.

3. Świadczenia, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1–4 i art. 359 ust. 1, nie przysługują studentowi posiadającemu tytuł zawodowy:

1) magistra, magistra inżyniera albo równorzędny;

2) licencjata, inżyniera albo równorzędny, jeżeli ponownie podejmuje studia pierwszego stopnia.

4. Łączny okres, przez który przysługują świadczenia, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1–4 i art. 359 ust. 1, wynosi 12 semestrów, bez względu na ich pobieranie przez studenta, z zastrzeżeniem że w ramach tego okresu świadczenia przysługują na studiach:

1) pierwszego stopnia – nie dłużej niż przez 9 semestrów;

2) drugiego stopnia – nie dłużej niż przez 7 semestrów.

5. Łączny okres, o którym mowa w ust. 4, jest dłuższy o 2 semestry w przypadku, gdy student podjął jednolite studia magisterskie, których czas trwania określony w przepisach prawa wynosi 11 albo 12 semestrów.

6. Do okresu, o którym mowa w ust. 4 i 5, wlicza się wszystkie rozpoczęte przez

w okresie korzystania z urlopów, o których mowa w art. 85 ust. 1 pkt 3, z wyjątkiem semestrów na kolejnych studiach pierwszego stopnia rozpoczętych lub kontynuowanych po uzyskaniu pierwszego tytułu zawodowego licencjata, inżyniera albo równorzędnego. W przypadku kształcenia się na kilku kierunkach studiów semestry odbywane równocześnie traktuje się jako jeden semestr.

7. W przypadku gdy niepełnosprawność powstała w trakcie studiów lub po uzyskaniu tytułu zawodowego, świadczenie, o którym mowa w art. 86 ust. 1 pkt 2, przysługuje przez dodatkowy okres 12 semestrów. Przepisy ust. 4 i 6 stosuje się odpowiednio.

8. Przepisy ust. 1–7 stosuje się odpowiednio do studentów, którzy kształcili się lub uzyskali tytuły zawodowe za granicą.

Art. 94. 1. Student ubiegający się o świadczenie, o którym mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1, 2 i 4, albo otrzymujący takie świadczenie niezwłocznie powiadamia uczelnię o wystąpieniu okoliczności powodującej utratę prawa do świadczenia na podstawie art. 93 ust. 3–8.

2. Decyzja o przyznaniu świadczenia, o którym mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1–4, wygasa z ostatnim dniem miesiąca, w którym student utracił prawo do świadczenia z powodu uzyskania tytułu zawodowego, o którym mowa w art. 93 ust. 3 i 8, został skreślony z listy studentów na kierunku studiów, na którym otrzymywał świadczenie, albo upłynął okres, o którym mowa w art. 93 ust. 4, 5 i 7.

Art. 95. 1. Regulamin świadczeń dla studentów określa:

1) wysokość świadczeń, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1–4, lub sposób jej ustalania;

2) szczegółowe kryteria i tryb przyznawania świadczeń, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1–4, oraz zakwaterowania i żywienia, o których mowa w art. 104, oraz sposób wypłacania świadczeń, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1–4;

3) sposób dokumentowania sytuacji materialnej studenta;

4) tryb powoływania oraz skład komisji stypendialnej i odwoławczej komisji stypendialnej.

2. Regulamin świadczeń dla studentów ustala rektor w porozumieniu z samorządem studenckim. W nowo utworzonej uczelni regulamin ustala na okres roku rektor.

Art. 96. 1. Stypendium może być przyznane studentowi przez jednostkę samorządu terytorialnego.

2. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa:

1) rodzaj stypendium;

2) kryteria i sposób przyznawania stypendium;

3) maksymalną wysokość stypendium, o którą może ubiegać się student;

4) warunki wypłacania stypendium.

3. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może również określić warunki zwrotu stypendium i odstąpienia od żądania jego zwrotu.

Art. 97. 1. Stypendium za wyniki w nauce lub w sporcie może być przyznane studentowi przez osobę fizyczną lub osobę prawną niebędącą państwową ani samorządową osobą prawną.

2. Na wniosek osoby przyznającej stypendium, o której mowa w ust. 1, minister zatwierdza zasady jego przyznawania.